

→ Hizmet Dökümünde Çalışanlara 3 Harfli Uyarı! (02.11.2023)

Uzmanlar, emekli aylığı bağlatabilmek için prim günü eksik olanları 'sahte işyerinde' sigortalı göstererek ağına düşürmek...

Uzmanlar, emekli aylığı bağlatabilmek için prim günü eksik olanları 'sahte işyerinde' sigortalı göstererek ağına düşürmek isteyen dolandırıcılara karşı uyarıyor. Hizmet dökümünde işyerinin karşısında (S), (Ş) ve (K) ibareleri görünüyorsa; 'işyeri hakkında inceleme yapılıyor ya da yapılmış ve işyeri sahte olarak tescil edilmiş' anlamına geliyor.

Bir kişinin emekli olabilmesi için temelde üç şartı sağlaması gerekiyor. Yaş, prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık süresi. İlk kez 1 Ekim 2008 sonrası sigortalı olan kişiler için ise sigortalılık süresi şartı söz konusu değil. Dolayısıyla bu kişilerin yaş ve prim ödeme gün sayısını doldurmaları aylık bağlatmak için yeterli. Ancak çoğu kez yaş şartı sağlanmış olmasına rağmen prim ödeme gün sayısı yeterli olmadığı için sigortalılar aylık bağlatamıyor.

İşte bu durumdaki kişiler, öncelikle borçlanma yoluna gidiyor. Genellikle kadın sigortalılar doğum, erkek sigortalılar ise askerlik borçlanması ile prim ödeme gün sayısını artırıyor. Ancak borçlanmaya rağmen gerekli prim ödeme gün sayısına ulaşamazsa bu durumda 'bir yerde sigortalı gösterilmek' hilesi devreye giriyor. İşte bu ihtiyacı bilen dolandırıcılar sahte işyerleri açarak para karşılığında vatandaşları 'sigortalı gösterip' Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) vatandaşa emekli aylığı bağlamasını ya da doğum raporu parası ödemesini sağlıyor.

DOLANDIRICIYI İHBAR EDİN

Vatandaşlardan 'sigortalı göstermek' vaadiyle para alan dolandırıcılar hakkında, sahte işyerleri tespit edildiğinde SGK tarafından Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunuluyor. Haklarında gerekli işlemler başlatılan dolandırıcılar hukuki süreç sonunda cezalandırılıyor. Diğer yandan dolandırıcıların tuzağına düşen vatandaşların da bu işyerlerinden gösterilen primleri siliniyor. Bu primlerle bağlanan aylıklar geri istendiği gibi vatandaş hem dolandırıcılara para kaptırıyor hem de SGK'ya borçlu çıkıyor. Bu nedenle vatandaşların bu dolandırıcıların tuzaklarına düşmemesi, 'sigortalı göstermek' vaadiyle kendilerine yaklaşanları ihbar etmeleri çok önemli.

S, Ş, K İBARELERİNE BAKIN

Sigortalı çalışanlar, sigortalılık durumlarını e-Devlet üzerinden hizmet sunan e-SGK uygulaması ile izleyebiliyor. Hizmet dökümü belgesinde sigortalı adına o ay içerisinde kaç gün ve kaç lira üzerinden prim ödendiği, prim ödenen işyerinin unvanı gibi bütün bilgiler takip edilebiliyor. SGK sahte işyeri denetimleri sürerken, sigortalıların aylık prim ve hizmet bildirelerine bazı kodlar işliyor. Hizmet dökümünde işyerinin karşısında (S), (Ş) ve (K) ibareleri görünüyorsa; 'işyeri hakkında inceleme yapılıyor ya da yapılmış ve işyeri sahte olarak tescil edilmiş' demektir. (S) ibaresi sahte işyeri anlamına geldiği için hizmet dökümünde bu ibareyi gören sigortalının fiili çalışması yoksa dolandırıcıların oyununa gelmiş olması söz konusu. (S) ibaresi görülen kişiler için SGK sağlık hizmetinden yararlanma ya da aylık bağlama işlemi yapıyor. Sahte işyerinden sigortalı gösterilen günler nedeniyle aylık bağlanmış ise bu aylıkları da iade istiyor.

'KONTROLLÜ İŞYERİ' NE DEMEK?

Sahte işyerlerinin belirgin özellikleri de dikkate alınarak tespit edilen kriterler kapsamında tescil edilmiş bulunan işyerleri arasında sahte olma potansiyeli yüksek olan işyerleri 'kontrollü işyeri' olarak işaretleniyor. Daha önce sahte işyeri açmaktan suçlu bulunmuş kişilerin kimlik numaraları ile tescil edilmiş, tescil edildiği adreste herhangi bir işyeri, ev ya da yapı olmayan işyerleri sistem tarafından belirleniyor ve kontrollü işyeri olarak işaretleniyor. Hizmet dökümünde bu ifadeyi gören sigortalıların da dolandırıcıların oyununa düşmüş olma ihtimali yüksek. Diğer yandan SGK, daha önce sahte işyeri tescilinden suçlu bulunmuş kişilerin üst düzey yönetici ya da yetkili olarak tanımlandığı işyerlerini de 'şüpheli işyeri' olarak tanımlıyor. Bu işyerlerinden sigortalı gösterilen kişilerin hizmet dökümüne de (Ş) ifadesi düşüyor. gerekli denetim süreçleri tamamlandığında işyeri sahte ise işaretlenmesi değişiyor.

ÖZELLİKLE HAMİLE KADINLAR HEDEFTE

Sahte işyerleri vasıtasıyla vatandaşları para karşılığı sigortalı gösteren dolandırıcıların hedefinde genellikle hamile olduğunu öğrenen ve doğum parası almak isteyen kadınlar ve emekli aylığı bağlatmak

için prim günü eksik kişiler var. Bu kişilere 'seni ayda 300-500 TL'ye sigortalı gösteririm' diyerek yaklaşan dolandırıcılar, toplu para alıyor ve sigortalı göstererek aylık bağlatabileceklerine inandırıyor. Bu sürede kişi adına sahte işyerlerinden bildirim yapılıyor ancak SGK denetimler sonucu işyerinin sahte olduğunu tespit ettiğinde vatandaşa bağlanan aylığı kesiyor. Vatandaş hem dolandırıcılara para kaptırıyor hem de SGK'ya borçlanıyor.

Kaynak: Okan Güray Bülbül / Akşam Gazetesi